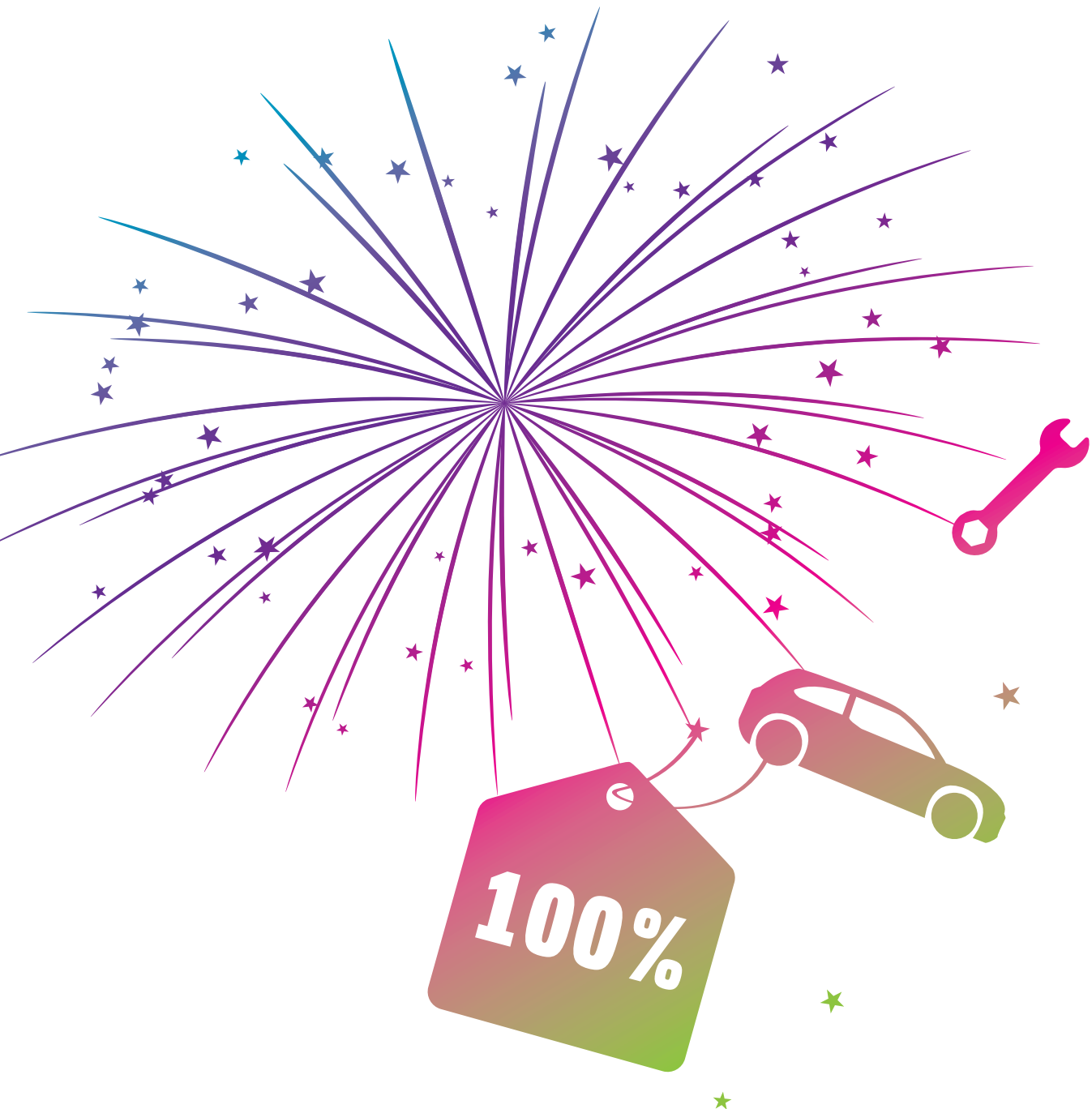

ÁRSFRÁGREIÐING 2021

Brúkaraumboðið

INNIHALD

Um Brúkaraumboðið	3
Brúkaravernd	4
Virksemið í 2021	7
Ávis útvald mál í 2021	8
Upprunaligir prísir skulu upplýsast í lýsingum til brúkarar	9
Power steðgaði lýsingum um lægsta prís	10
Søluþilfar skal vera dagfært til færoyska marknaðin	11
Skriv til bilasølu	12
Útsøla skal vera útsøla – eisini tá tað er Black Friday	13
Samlaður prísur skal upplýsast – eisini í lýsingartilfari	14
Samlaður prísur skal upplýsast – tað merkir, at allar útreiðslur skulu takast við	15
Mál fráboðað løgregluni- brot á § 13 í lóg um marknaðarføring	16
Vegleiðingar/kunning	17
Lýsingar skulu merkjast sum lýsingar	18
Fjald lýsing – vegleiðing	19
Vegleiðing um at brúka kappingar í tíni marknaðarføring	24
Vegleiðing um fjarsølu	27
Vegleiðing um marknaðarføring av bústøðum	27
Brúkaraumboðið kannar um reglurnar fyri at prísmarknaðarføra fyrverk	28
Kontantreglan	29
Elektroniskur peningur	30

UM BRÚKARAUMBOÐIÐ

Brúkaraumboðið varð sett á stovn 1. januar 2009, tá lóg um marknaðarføring varð sett í gildi.

Missionin hjá Brúkaraumboðnum er at umsita lóg um marknaðarføring. Í tí sambandi hevur Brúkaraumboðið eftirlit við, at lógin og reglur við heimild í lógini verða hildnar.

Visiónin hjá Brúkaraumboðnum er, at Brúkaraumboðið er eitt vælvirkandi eftirlit við høgari fakligari góðsku, ið ger sítt til at fáa tilvitaðar brúkarar, ið kunnu keypa á einum einfaldum og tryggum marknaði.

Yvirskipaða endamálið við marknaðarføringarlógini er at tryggja, at marknaðarføring, umframt aðrir partar av vinnuvirksemi, verða framt á ein hóskaðan og rímligan hátt, har atlit verða tikin til áhugamálini hjá øðrum vinnurekandi, brúkarunum og samfelagnum yvirhøvur. Hetta skal í fyrsta lagi tryggjast gjøgnum heildartreytina í lógini um, at vinnurekandi skulu virka eftir góðum marknaðarføringarsíði. Ein meginregla í lógini er, at atlit til áhugamálini hjá vinnurekandi, brúkarunum og samfelagnum eru javnsett.

Virksemið hjá Brúkaraumboðnum er at hava eftirlit við, at vinnurekandi og stovnar halda marknaðarføringarlógina, og at fremja góðan marknaðarføringarsíð til frama fyri brúkaran.

Eftirlitið er býtt í tveir partar. Tann fyrsti parturin eru innkomnar klagur ella mál, sum Brúkaraumboðið kann taka upp av sínum eintingum.

Hin parturin er fyribýrgjandi og upplýsandi. Brúkaraumboðið skal royna at ávirka vinnurekandi og stovnar at virka eftir góðum marknaðarføringarsíði og yvirhøvur at halda lógina við at gera og almannakunngera leiðreglur um marknaðarføring á økjum, sum hava stóran týdning, serliga fyri brúkaran.

Brúkaraumboðið kann gera forhandarmeting um ætlað marknaðarføringartiltøk kunnu metast at vera lóglig ella ikki. Tað vil siga, at Brúkaraumboðið kann fáa tilfar og lýsingar sendandi fyri at fyribýrgja, at nakað kemur skeivt fyri, tá ið marknaðarføringartiltøk verða sett í verk.

Í marknaðarføringarlógini er ásett ein samráðingarmeginregla. Tí er meginreglan, at Brúkaraumboðið fer samráðingavegin at loysa mál, áðrenn onnur tiltøk sum t.d. áleggningar, forboð og rættarmál verða sett í verk.

Tann 1. juli 2021 fekk Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger (gjaldslógin) gildi. Brúkaraumboðið hevur eftirlit við, at ávísar reglum í gjaldslógini (kap 5, §§ 117-119, § 124 og § 125 og brúkaraverjareglur í kap. 6 og § 42, stk. 1 og reglur við heimild í § 42, stk. 2 verða hildnar.

Rannvá Ragnarsdóttir er stjóri á Brúkaraumboðnum.

Stovnurin heldur til á Skálatrøð í Tórshavn, har onnur eftirlit húsað.

Brúkaraumboðið samstarvar við norðurlendsku brúkaraumboðini um felags avbjóðingar og um felags sjónarmið og leiðreglur. Brúkaraumboðið luttekur vanliga á norðurlendskum fundum.

Í almennu viðmerkingunum frá 2007 til lóg um marknaðarføring verður roknað við einum samlaðum kostnaði av stovninum á runt roknað kr. 2 mió. Játtanin fyri 2021 var kr. 1.153 mió.

BRÚKARAVERND

Brúkaraumboðið hevur sum fremstu uppgávu at hava eftirlit við, at lóg um marknaðarføring verður hildin. Partur av hesum arbeiði vil eisini vera at bøta um viðurskiptini millum vinnurekandi og brúkarar.

Tá ongi ítøkilig stig eru tikin til tess at styrkja brúkaraverndina á teimum økjum, ið Brúkaraumboðið hevur mælt til í 2015 og 2016, verða tilmælini endurnýtt.

Í fyrsta lagi mælir Brúkaraumboðið til, at sett verður á stovn ein brúkarakærunevnd. Ein brúkarakærunevnd skal viðgera kærur frá brúkarum um keyp av vørum og tænaðum.

Eftir verandi skipan kann ein brúkari, ið er komin illa fyri av einum keypi, bert fara umvegis dómstólarnar, og kann hetta gerast drúgt og kostnaðarmikið fyri brúkarar.

Ein brúkarakærunevnd kundi verið mannað við umboðum fyri brúkarar og vinnurekandi. Eftir nærri ásettum reglum kundi ein brúkarakærunevnd viðgjørt kærur um keyp og sølu og tikið avgerð í málum.

Hetta vildi bøtt um verndina hjá brúkararum og verið ein skjót og smidlig skipan, sum hevði hjálpt bæði vinnurekandi og brúkararum. Lóg um brúkarakærunevnd kundi verið partur av keypilógini.

Í dag fer stór menning fram innan talgilding og KT, og eitt øki, sum støðugt vindur upp á seg, er handil á netinum. Covid 19-pandemiin hevur styrkt hesa gongd. Á hesum umfatandi marknaði er brúkaraverndin í Føroyum ikki skipað og ofta tilvildarlig.

Brúkaraumboðið mælir til, at reglur um nethandil verða settar í verk. Tá talan er um nethandil mælir Brúkaraumboðið til, at reglur um iðranarrætt verða settar í gildi í Føroyum. Tað merkir, at ein keypari, sum hevur keypt eina vøru á netinum, kann iðra keypið og senda vøruna aftur og fáa peningin aftur.

Tórshavn, tann 17/8 2022

Brúkaraumboðið
Rannvá Ragnarsdóttir

BRÚKARAR EIGA AT KUNNA KÆRA UM KEYPT VØRA IKKI ER Í LAGI

Rættindini hjá brúkaranum hævdu batnað munandi, um ein brúkarakærunevnd varð sett á stovn. Stöðan í dag er, at brúkarin reelt einki stað hefur at fara, um seljari og keypari ikki finna eina semju, tá brúkarin hefur keypt eina vøru, ið ikki er í lagi.

Um seljari og keypari ikki kunnu semjast, so er einasti vegur at fara gjøgnum rættarskipanina, sum kann gerast ein drúgvur og dýrur vegur, sum ikki stendur í mát við prísir á tí keypta.

Við eini brúkarakærunevnd kundi brúkarin kært til nevndina, sum viðgjørði klaguna skjótt og gjørði ein úrskurð. Bara at ein kærsumguleiki er til staðar kundi helst ofta eggjað keypara og seljara at funnið eina loysn. Við tilíkari kæruskipan, skal brúkarin í fyrsta lagi royna at finna eina semju við seljaran.

Sjálvt um tað bert verða brúkarar, sum kunnu kæra til eina brúkarakærunevnd, so er lítið at ivast í, at eisini vinnurekandi hævdu fingið nakað burturúr. Tí so var eitt óheft stað, sum tók støðu til eitt trætumál. Í summum førum kundi ein vinnurekandi heitt á ein keypara um at kæra, so fekst ein úrskurður skjótt og ósemjan varð loyst av óheftum triðjaparti.

Keyp og søla av vørum er í dag fyrst og fremst fevnd av keypilógini, men í keypilógini er eingin myndugleiki, sum kann taka avgerð millum partarnar, um vøran ikki er í lagi.

Ein brúkarakærunevnd kundi verið skipað eftir eini nýggjari lógargrein í keypilógini ella kanska í marknaðarføringarlógini.

Í kærunevndini átti at verið eitt umboð fyri brúkararnar og eitt umboð fyri handilsvinnuna. Kanska kundu fakfeløgini valt umboð fyri brúkararnar, tá einki brúkarafelag ella brúkarasamtak er virkið og Uttanríkis- og Vinnumálaráðið valt umboð eftir tilmæli frá t.d. Handilsvinnufelagnum.

Brúkaraumboðið kundi havt umsitingina hjá eini brúkarakærunevnd, lagt málini til rættis til viðgerð og verið skrivari hjá nevndini.

Í dag venda fólk sær til Brúkaraumboðið at biðja um hjálp, ráð og leiðbeining, um træta er komin millum seljara og keypara um eina vøru. Brúkaraumboðið kann bert ráða til at royna semju, kanska mæla til at sækja sær ókeypis rættarhjálp fyri at fáa eina meting um farast skal til dómstólin.

Ein brúkarakærunevnd skal taka móti kærum um allar vørur – telefonir, kjólar, teldur og bilar. Í Danmark er ein minsti- og mestikostnaður settur fyri, nær kærunevndin skal taka eitt mál upp. Eisini verður í onkrum førum kravt eitt depositum, sum fæst aftur, um brúkarin fær viðhald.

REGLUR FYRI NETHANDIL Í FØROYUM

Nethandil í Føroyum gerst alsamt vanligari. Fleiri og fleiri bjóða vørur á netinum og keypararnir tykjast eisini at økjast í tali.

Varhugin hjá Brúkaraumboðnum er, at støðan við nethandil í Føroyum er heilt góð.

Kortini eru ongar lógarreglur um rættindi og skyldur í samband við handil á netinum.

Sum so ofta eru reglur um nethandil í grannalondunum og í ES.

Brúkaraumboðið mælir til at gera regluverk fyri nethandil í Føroyum.

Hetta er eitt drúgt arbeiði, men skilagott hevði verið at sett skjøtul á arbeiðið, meðan støðan enn er so góð, sum hon tykist vera.

Tað sær út, sum at føroyskir nethandlar sjálvbodnir fylgja útlendskum fyrimyndum, sum hava reglur.

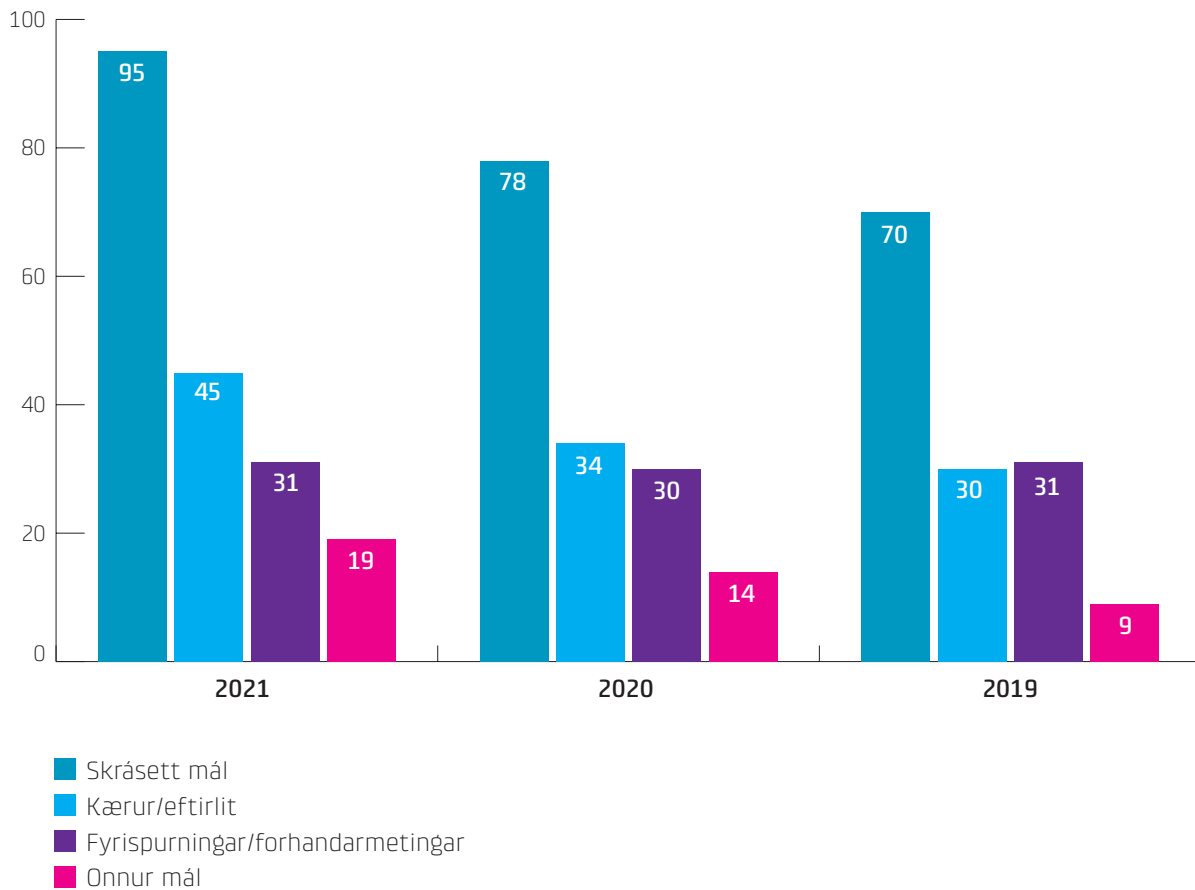
Sum dømi um viðurskifti, sum eiga at lýsast í lóg, kunnu nevast iðrannarrætturin, har keyparin hevur loyvi at iðra eitt keyp. Ásetingar um, hvat fyri prísur skal upplýsast, tí ofta eru ymisk ískoyti og frakt og kanska onnur gjøld uppi í prísinum.

Onnur viðurskifti eru almennar avtalutreytir fyri eitt keyp, upplýsingar um seljaran og leveringstíð, soleiðis at keypari veit, hvørjar treytir eru galdandi fyri keypið, hvar seljari er at finna um t.d. um vøran ikki er í lagi og nær keypari kann vænta vøruna.

VIRKSEMIÐ Í 2021

Í ÁRINUM Vórðu skrásett 95 mál

Av hesum vóru 45 kærur/eftirlit, 31 fyrispurningar/ forhandarmetingar og 19 mál av øðrum slag t.d. lógaruppskot til hoyringar.

ÁVÍS ÚTVALD MÁL Í 2021

Upprunaligir prísir skulu upplýsast í lýsingum til brúkarar

Prísmörking í lýsingum skal týðiliga vísa tann upprunaliga prísinn á vörum, t.d. íð söluprísir verða lækkaðir. Hettar forðar ekki fyri, at prís-lækkingin eisini upplýsir prís-lækkingina í prosentum ella krónum.

Brúkarumboðið hefur í sínum eftirliti sæð, at Sp/f Uno ekki upplýsir fyrrprísir, t.d. tilboð verða marknaðarförð. Brúkarumboðið hefur mint Sp/f Uno á, at fyrirtøkan skal upplýsa upprunaliga prísinn í teirra lýsingarblöðum. Sp/f Uno hefur greitt Brúkarumboðnum frá, at Sp/f Uno hefur avritað lýsingartilfar úr danskum til føroyskt, og í tí sambandi hava tey ekki varnast, at marknaðarföringslóginn verður brotin.

- Brúkarin skal týðiliga síggja tann upprunaliga prísinn á vörnum, t.d. íð söluprísir eru lækkaðir, sigur Rannvá Ragnarsdóttir, stjóri í Brúkarumboðnum.

Brúkarumboðið staðfestir, at Uno Skousen beinanvegin broytti lýsingarnar til at vísa tann upprunaliga prísinn á vörnum, og at leiðslan hjá Sp/f Uno hefur tikið málið upp móttvegis teimum starvsfólkum, sum fáast við at skriva inn upplýsingar, og álagt teimum frameftir at fylgja nevndu áseting.

Tá Sp/f Uno soleiðis hefur tikið stig til, at brotið ekki endurtekur seg samanhildið við, at upprunaprísirnir eru rættaðir í lýsingarblaðnum á heimasíðuni og facebook, verður við hesum givin ein átala fyri brotið. Brúkarumboðið fer framhaldandi at fylgja, at upprunaprísurin verður upplýstur.

Viðkomandi reglur:

§ 9, stk.1. Sølufremjandi tiltøk, eisini slík, íð geva eitthvørt framíhjá, t.d. avsláttarmerki, avsláttur, skipanir við eykaáðóða og virðislønarkappingar, skulu marknaðarförast soleiðis, at tilboðstreytirnar eru týðiligar og greiðar fyri brúkarann og soleiðis, at brúkarin lættliga kann kunna seg um treytirnar. Týðandi upplýsingar, t.d. virði á eykaveitingum, sum greiðliga kunnu avlaga búskaparligu atferð brúkarans, muðu ekki leggjast burturímillum.

Stk. 2. Útsøla ella onnur søla, har söluprísir eru lækkaðir, má bert fráboðast, um so er, at prís-lækkingin er verulig. Prís-lækkingin skal, um neyðugt, skjálprógvast.

Stk. 3. Tá söluprísir eru lækkaðir, skal prísmörkingin týðiliga vísa tann upprunaliga prísinn á vörnum.

Power steðgaði lýsingum um lægsta prís

Elektronikkhandilin Power steðgaði í heyst eini lýsingarrøð, har handilin lýsti við, at prísirnir í Power vóru lægstir í landinum.

Brúkaraumboðið kannaði í heyst lýsingarrøðina, har handilin vísti til, at ein sonevndur talgildur prísrobottur tryggjaði, at handilin altíð hevði lægsta prís í landinum. Sagt var, at prísrobotturin kannaði prísirnar hjá kappingarneytunum og so rættaði Power sínar prísir, so prísirnir altíð vóru lægri enn teir hjá kappingarneytunum.

Men Brúkaraumboðið vísti á fleiri viðurskifti, sum prísrobotturin ikki kláraði at fanga, tí helt Brúkaraumboðið, at tað var brot á marknaðarføringslógina.

- Brúkaraumboðið metti, at talan var um brot á § 3 í lóg um marknaðarføring, tí Power gav brúkarum ta fatan, at Power altíð var biligast og neyðugt var ikki at fara í aðrar handlar, tá hetta ikki var rætt, sigur Rannvá Ragnarsdóttir, stjóri á Brúkaraumboðnum. Brúkaraumboðið bað Power steðga marknaðarføringini, tí talan var um villleiðandi marknaðarføring, ið kundi nýtast til týðiliga at avlaga búskaparligu atferðina hjá brúkarunum ella øðrum vinnurekandi á marknaðinum,

Power steðgaði marknaðarføringini og váttaði, at handilin í framtíðini vildi halda seg til marknaðarføringslógina.

Grundgevingarnar hjá Brúkaraumboðnum vóru millum annað, at um lýst verður um verulig viðurskifti skulu allarupplýsingarkunnaskjalprógvast. Brúkaraumboðið helt ikki, at handilin kundi skjalprógva, at prísirnir í handlinum altíð vóru teir lægstu í landinum.

Brúkaraumboðið vísti á, at umrøddi prísrobotturin bert kannaði prísir á øðrum nethandlum og ikki prísirnar í handlum uttan atknýttan nethandil.

Í triðja lagi vísti Brúkaraumboðið á, at prískanningarnar hjá Power heldur ikki lögdu upp fyri prislækkingum, sum eitt nú eykaveitingar, mongdaravsláttur og avsláttur givin í prosentum.

- Tá marknaðarføringin varð steðgað beinanvegin Brúkaraumboðið bað Power um at steðga marknaðarføringini, at handilin ikki áður hevur fingið átal frá Brúkaraumboðnum, og at Power hevur byrgt fyri - innan- og uttanhýsis - brot á lóg um marknaðarføring, endar Brúkaraumboðið málið, skrivar Brúkaraumboðið í síni niðurstøðu.

Sølutilfar skal vera dagført til føroyska marknaðin

Ein bilasøla hevði í sølutilfarinum fyri ein bil knýtt upplýsingar uppí um, at eitt fimm ára service- og umvælingarhald fylgdi við keypi av bilinum.

Í brævi í samband við keypið, fær keyparin tó at vita, at garantiið er tvey ár. Víst verður til, at nevnda fimm ára service- og umvælingarhaldið bert er galdandi í Danmark.

Keyparin kærði til Brúkaraumboðið, sum gjørði bilasøluna varuga við mistakið.

Brúkaraumboðið vísti til lógina um marknaðarførslu, sum ásetur, at sølu- og lýsingartilfar ikki má vera villleiðandi.

Í hesum føri komu keypari og bilasølan ásamt um eitt nøktandi service- og umvælingarhald, so Brúkaraumboðið ger ikki meira við málið.

- Hetta er ein áminning til handlar og fyrirkur um at vera varin við at knýta treytir ella fyrimunir upp í sølutilfar, um tey ikki eru galdandi fyri keyparar í Føroyum. Í hesum førinum varð avtala gjørd millum keypara og bilasølu, men handlar og fyrirkur eiga altíð at vera neyv við sølu- og lýsingartilfari, sigur Brúkaraumboðið.

Skriv til bilasøtur

Brúkarumboðið hefur í samband við, at nýggj lóg-gáva um endurrindan av mvg er komin í gildi, kunnað bilasøturnar um reglurnar um mvg í marknaðarføring-slógini.

Sambært nýggjari lóggávu, ið fekk gildi tann 25. februar 2021 kann tann, sum keypir motorakfar, sum er fevnt av løgtingslóg um avgjöld við skráseting av motorakførum, sum bert nýtir ravmagn ella vetni til framdrátt, eftir umsókn fáa part av meirvirðisgjaldinum endurgoldið. Ásetingin er eisini galdandi fyri sonevnd plug-in hybrid akfør, PHEV.

<https://www.logir.fo/Logtingslog/19-fra-24-02-2021-um-broyting-i-logtingslog-um-meirvirðisgjald-Meirvirðisgjaldslogin>

Brúkarumboðið hefur víst á, at sambært § 13 í lóg um marknaðarføring skal prísur, tá selt verður til brúkarar, upplýsast við mvg. Hetta merkir, at tá prísir á motorakførum fevnd av lóggávuni omanfyri verða marknaðarførdir, skulu hesir vera við mvg.

Skrivið:

Prísupplýsingar, tá prísur verður marknaðarførdur til brúkarar

Til leiðslu og marknaðarføringsfólk hjá bilasølum

Hetta er ein kunning um marknaðarføring av prisi, nú nýggj lóggáva um endurrindan av mvg er komin í gildi.

Brúkarumboðið umsitur lóg um marknaðarføring og hefur eftirlit við, at lógin verður hildin. Sambært nýggjari lóggávu, ið fekk gildi tann 25. februar 2021 kann tann, sum keypir motorakfar, sum er fevnt av løgtingslóg um avgjöld við skráseting av motorakførum, sum bert nýtir ravmagn ella vetni til framdrátt, eftir umsókn fáa part av meirvirðisgjaldinum endurgoldið. Ásetingin er eisini galdandi fyri sonevnd plug-in hybrid akfør, PHEV.

<https://www.logir.fo/Logtingslog/19-fra-24-02-2021-um-broyting-i-logtingslog-um-meirvirðisgjald-Meirvirðisgjaldslogin>

Brúkarumboðið skal í hesum sambandi gera vart við, at sambært § 13 í lóg um marknaðarføring skal prísur, tá selt verður til brúkarar, upplýsast við mvg. Hetta merkir, at tá prísir á motorakførum fevnd av lóggávuni omanfyri verða marknaðarførdir, skulu hesir vera við mvg. Afturat hesum er møguligt eisini at vísa prísir, tá mvg'ð er endurgoldið ella at upplýsa um møguleikan at fáa mvg'ð lutvíst aftur. Prísurin við mvg skal tó síggjast týðiliga í mun til aðrar upplýsingar í marknaðarføringini.

§ 13 í lóg um marknaðarføring:

Í sambandi við vinnuligt útboð av vørum til brúkarar, tó undantikið søla av vørum á uppboðssølu, skal við merking, skelting ella á annan hátt týðiliga upplýsast um samlaða prísir fyri vøruna, íroknað til dømis ómaksgjöld, útreiðslur, meirvirðisgjald, fløskupant og líknandi, umframt øll onnur avgjöld. Avgjöld ella útreiðslur, sum tann vinnurekandi ikki hefur skyldu til at krevja beinleiðis frá brúkaranum, eru ikki fevnd av 1. pkt., men skulu upplýsast fyri seg. Verða vørun bjóðaðar út elektroniskt til brúkaran við møguleika fyri at bíleggja, eru 1. og 2. pkt. eisini galdandi.

<https://logir.fo/Logtingslog/19-fra-08-05-2008-um-marknaðarføring>

Hesin teldupostur er sendur til bilasøtur generelt.

Útsøla skal vera útsøla – eisini tá tað er Black Friday

Útsølumarknaðarføring við ongum veruligum undanprísum ikki bara ørkymlar brúkarar – tílík marknaðarføring kann vera villleiðandi og tí ólóglig.

Novembur er stórur útsølumánaður við átøkum sum Singles' Day, Black Week, Black Friday og Cyber Monday. Lágir prísir og góð tilboð gera tað gjørligt hjá tilvitandi brúkarum at gera kvett henda mánaðin – um átøkini halda tað, tey lova.

Av tí at heiti sum Black Friday, Black Week og Cyber Monday eru kend nøvn á stórum útsølutíðarskeiðum, verða tey fatað sum útsølumarknaðarføring. Fyri slíka marknaðarføring er galdandi, at prísirnir skulu sjálvsagt verða lækkaðir, og undanprísur skal vera upplýstur. Undanprísir skulu vera sannir. Vanliga skal lægsti undanprísur framman undan söluni verða settur á, og vøran skal í royndum vera seld fyri tann prís.

Átøkini í sambandi við Black Friday geva fólki varhuga av, at peningur er at spara.

Útsølumarknaðarføring, sum ikki hevur rættar undanprísir, ger tað ikki bara trupult hjá brúkarum at gera kvett. Tílík marknaðarføring kann vera villleiðandi og ólóglig. Í metingini av um marknaðarføringin er ólóglig, verður dentur lagdur á, at tað skal vera brúkarunum heilt greitt, um vøra er á útsølu ella ei. Brúkarumboðið heitir á øll vinnurekandi um at seta seg væl inn í regluverkið, so tey vita, hvat ið krevst fyri at halda seg innan fyri lógina í útsøluskeiðnum, sum liggur fyri framman.

Samlaður prísur skal upplýsast – eisini í lýsingartilfari

Brúkaraumboðið hefur boðað hoyriklinikkini Hoyrnini frá, at Brúkaraumboðið metti, at tað var brot á lógina um marknaðarføring, tá Hoyrnin í faldara lýsti við prísi fyri hoyritól úr 125 kr. um mánaðin. Brúkaraumboðið vísti á, at í faldaranum sást bert mánaðargjaldið og ikki samlaði prísurin fyri hoyritólið. Brúkaraumboðið hefur lagt áherðslu á, at Hoyrnin heldur marknaðarføringslógina.

Í lógini um marknaðarføring stendur, at í sambandi við vinnuligt útboð av vørum til brúkarar, skal við merking, skelting ella á annan hátt týðiliga upplýsast um samlaða prísir fyri vøruna. Tá kunnað verður um prísir á vørum og tænaðum í sölulýsingum ella aðrari marknaðarføring, skulu upplýsingarnar lúka hesa treyt.

Hoyrnin hefur tikið áheitanina frá Brúkaraumboðnum til eftirtektar og fylgir marknaðarføringslógini frameftir.

Viðkomandi ásetingar §§ 3 og 13 í lóg um marknaðarføring.

- § 13. Í sambandi við vinnuligt útboð av vørum til brúkarar, tó undantikið sœla av vørum á uppboðssœlu, skal við merking, skelting ella á annan hátt týðiliga upplýsast um samlaða prísir fyri vøruna, iroknað til dømis ómaksgjœld, útreiðslur, meirvirðisgjœld, flœskupant og líknandi, umframt øll onnur avgjœld. Avgjœld ella útreiðslur, sum tann vinnurekandi ikki hefur skyldu til at krevja beinleiðis frá brúkaranum, eru ikki fevnd av 1. pkt., men skulu upplýsast fyri seg. Verða vœrur bjóðaðar út elektroniskt til brúkaran við mœguleika fyri at bíleggja, eru 1. og 2. pkt. eisini galdandi.

- Stk. 2. Stk. 1, 1. og 2. pkt. eru eisini galdandi í sambandi við vinnuliga sœlu av tænaðum til brúkarar á einum fœstum handilsstaði, og tá tænaðan verður bjóðað út elektroniskt til brúkararnar við mœguleika fyri at bíleggja. Í fœrum, har tað ikki er mœguligt at upplýsa samlaða prísir fyri tænaðuna, skal kunnast um grundarlagið fyri at útrokna prísir, um hendan kunningin ger tað mœguligt hjá brúkaranum sjálvum at rokna út endaliga prísir. Um tað vegna mongdina av útbodnum tænaðum ikki er mœguligt at lata prís ella útrokningargrundarlag fyri tær allar, skal prísurin ella útrokningargrundarlagið fyri eitt viðkomandi og umboðandi úrval av tænaðunum upplýsast.

- Stk. 3. Tá kunnað verður um prísir á vørum og tænaðum í sölulýsingum, ella aðrari marknaðarføring, skulu upplýsingarnar lúka treytirnar í stk. 1 ella 2, § 14, umframt í reglum gjœrðar við heimild í stk. 6. Um ein framleiðari, innflytari ella heilsœla í lýsingum ella á annan hátt skjýtur upp ein prís til víðarisœlu til brúkararnar, skal greiðliga tilskilast, at prísurin er vegleiðandi. 1. pkt. er eisini galdandi í sambandi við munnligar prísupplýsingar.

- § 3. Tað er ikki loyvt at nýta skeivar upplýsingar ella leggja burturúr týðandi upplýsingar, um tær kunnu nýtast til týðiliga at avlaga búskaparligu atferðina hjá brúkarunum ella øðrum vinnurekandi á marknaðinum.

Samlaður prísur skal upplýsast - tað merkir, at allar útreiðslur skulu takast við

Brúkaraumboðið hevur boðað Nema frá, at Brúkaraumboðið metti, at tað var brot á lóg um marknaðarføring, tá Nema á heimasíðuni lýsti við barnaúrsum til niðursettan prís og ikki upplýsti samlaðan prís fyri urið. Brúkaraumboðið vísti á, at fortreytin fyri at keypa barnaurið til niðursettan prís var eitt hald, ið skuldi keypast saman við urinum. Hesin kostnaður var ikki roknaður við í prísini fyri barnaurið. Hetta er krav.

Í lóg um marknaðarføring stendur, at í samband við vinnuligt útboð av vørum til brúkarar, skal við merking, skelting ella á annan hátt týðiliga upplýsast um samlaða prísini fyri vøruna. Tá kunnað verður um prísir á vørum og tænaðum í sölulýsingum ella aðrari marknaðarføring, skulu upplýsingarnar lúka hesa treyt.

Brúkaraumboðið hevur lagt áherðslu á, at Nema heldur marknaðarføringarlógina. Nema hevur tikið áheitanina frá Brúkaraumboðnum til eftirtektar.

Viðkomandi ásetingar:

§ 13 í lóg um marknaðarføring.

Í sambandi við vinnuligt útboð av vørum til brúkarar, tó undantikið søla av vørum á uppboðssølu, skal við merking, skelting ella á annan hátt týðiliga upplýsast um samlaða prísini fyri vøruna, íroknað til dømis ómaksgjöld, útreiðslur, meirvirðisgjald, fløskupant og líknandi, umframt øll onnur avgjöld. Avgjöld ella útreiðslur, sum tann vinnurekandi ikki hevur skyldu til at krevja beinleiðis frá brúkaranum, eru ikki fevnd av 1. pkt., men skulu upplýsast fyri seg. Verða vørun bjóðaðar út elektroniskt til brúkaran við møguleika fyri at bileggja, eru 1. og 2. pkt. eisini galdandi.

Stk. 2. Stk. 1, 1. og 2. pkt. eru eisini galdandi í sambandi við vinnuliga sølu av tænaðum til brúkarar á einum føstum handilsstaði, og tá tænaðan verður bjóðað út elektroniskt til brúkararnar við møguleika fyri at bileggja. Í førum, har tað ikki er møguligt at upplýsa samlaða prísini fyri tænaðuna, skal kunnast um grundarlagið fyri at útrokna prísini, um hendað kunningin ger tað møguligt hjá brúkaranum sjálvum at rokna út endaliga prísini. Um tað vegna mongdina av útbodnum tænaðum ikki er møguligt at lata prís ella útrokningargrundarlag fyri tær allar, skal prísurin ella útrokningargrundarlagið fyri eitt viðkomandi og umboðandi úrval av tænaðunum upplýsast.

Stk. 3. Tá kunnað verður um prísir á vørum og tænaðum í sölulýsingum, ella aðrari marknaðarføring, skulu upplýsingarnar lúka treytirnar í stk. 1 ella 2, § 14, umframt í reglum gjørdar við heimild í stk. 6. Um ein framleiðari, innflytari ella heilsøla í lýsingum ella á annan hátt skjýtur upp ein prís til viðarissølu til brúkararnar, skal greiðliga tilskilast, at prísurin er vegleiðandi. 1. pkt. er eisini galdandi í sambandi við munnligar prísupplýsingar.

Mál fráboðað lögregluni - brot á § 13 í lóg um marknaðarföring

Brúkaraumboðið fráboðaði mál til lögregluna um, at P/F Wenzel hevði framt fyra brot á § 13, stk. 3, jvb. stk. 1 í lóg um marknaðarföring.

Í § 13, stk. 3 stendur: Tá kunnað verður um prísir á vørum og tænaðum í sölulýsingum, ella aðrari marknaðarföring, skulu upplýsingarnar lúka treytirnar í stk. 1 ella 2, § 14, umframt í reglum gjørdar við heimild í stk. 6.

Í § 13, stk. 1 stendur: í samband við vinnuligt útboð av vørum til brúkarum, skulu við merking, skelting ella á annan hátt týðiliga upplýsast um samlaða prísir fyri vøruna, íroknað til dømis meirvirðisgjald.

Tilsamans fevndi málið um fyra lýsingar, har prísir varð upplýstur uttan mvg. Eftir hesum var fatanin hjá Brúkaraumboðnum, at P/F Wenzel í fyra førum hevur brotið § 13, stk. 3, jvb. § 13, stk. 1 í lóg um marknaðarföring og mælti til at áseta eina bót á 20.000 kr. Grundgevingin fyri upphæddina er siðvenja hjá danska brúkaraumboðnum og sum herandi umstøður, at Brúkaraumboðið generelt hevur gjørt bilasøurnar varugar við, at prísir skal upplýsast við mvg og at ítøkiliga er samskipt við P/F Wenzel um hesa reglu.

Málið er endað við, at P/F Wenzel hevur goldið bótina.

Vegleiðingar/kunning

LÝSINGAR SKULU MERKJAST SUM LÝSINGAR

Brúkarar skulu hava álit á, at allar lýsingar síggja út sum lýsingar. Fjaldar lýsingar eru ikki loyvdar eftir marknaðarføringslógini.

- Tað er eingin munur á, um talan er um sosialu miðlarnar ella um siðbundnu miðlarnar, sum bløð og tíðarrit. Brúkarin skal ikki nakrantíð vera í iva um talan er um eina lýsing ella tilfar, sum miðilin stendur inni fyri.

Brúkaraumboðið minnir øll á, sum leggja tilfar á sosialu miðlarnar – tað veri seg Instagram, Facebook ella Snapchat, at lýsingar skulu frámerkjast við orðinum lýsing ella øðrum greiðum frámerki.

Kravið er eisini galdandi fyri tey, sum skriva blogggar. Tá talan er um eitthvørt slag av lýsing skal tað týðiliga frámerkjast.

Brúkaraumboðið ger eisini vart við, at bæði fyrirkætan, sum lýsir og lýsingarfyrirkætan, sum kanska hevur staðið fyri framleiðsluni og útbreiðsluni av eini lýsing, hava ábyrgd. Og persónurin, sum skrivur – ávirkarin ella blogggarin – kann eisini fáa bót um fjaldar lýsingar eru á hansara ella hennara vanga á sosialu miðlunum.

- Marknaðarføringslógini er greið á hesum økinum: ein lýsing skal vera gjørd soleiðis, at hon týðiliga verður uppfatað, sum ein lýsing. Júst hetta skulu fyrirkætur og lýsingarfyrirkætur vera á varðhaldi fyri, tí bøturnar kunnu vera høggar, um lógin verður brotin.

Dømi eru um avgerðir frá danska brúkaraumboðnum, at ein ávirkari hevur fingið bót upp á 60.000 kr. fyri at bera fjaldar lýsingar. Og fyrirkætur og lýsingarfyrirkætur, sum hava fingið bótur á ávikavist 175.000 kr. og 40.000 kr. fyri – saman við ávirkaranum – at leggja lýsingar út á ein Instagramvanga, uttan at frámerkja tær sum lýsingar.

Møguleiki er at leita sær meiri kunning um fjaldar lýsingar og hvussu hesar skulu frámerkjast á heimasíðuni hjá Brúkaraumboðnum:

Leggur tú lýsingar út á tinar profilar í sosialum miðlum og á blogg?

Soleiðis heldur tú teg innan fyri lógarinnar karm.

Hvat mást tú frámerkja?

Tú mást frámerkja alt, sum kann fremja sølu av vøru ella tænastu fyri vinnurekandi, og sum tú leggur út, tí tú fært pening fyri tað, ella tí tú fært aðrar fyrimunir við at varpa ljós á tað. Dømi um lýsing, sum skal hava frámerki:

- Tú fært goldið fyri at leggja eitthvørt út um eina vøru ella ein vinnurekandi.
- Tú sleppur at læna eitthvørt, sleppur at vera við í onkrum, fært ymist ókeypis, fært eina tænastu ella ferð ókeypis ella við avslátt. Afturfyri verður væntað av tær, at tú varpar ljós á tað fyri ein vinnurekandi.
- Tú hevur eina almenna avtalu um at vera „ambassadørur“, „samstarvsfelagi“ ella tí líkt.
- Tú hevur kappingar ella «giveaways» fyri ein vinnurekandi.
- Tú brúkar lýsingaleinki. So skulu bæði innleggj og leinkini fáa frámerki.
- Tú fremur sølu av vørum ella tænastum, sum tú sjálv/ur hevur áhuga í, sostatt eginlýsingar.

Hvussu gert tú frámerki?

Øll skulu kunna skilja, at tað er lýsing frammanundan ella samstundis sum tey síggja tað, tú hevur lagt út. Tað hevur við sær:

- At frámerkið má standa ábært við týðiligari skrift og stórum stavum.
- At tú mást týðiliga nýta orðið „lýsing“.
- At tað má vera greitt, hvørjum tú lýsir fyri.
- At frámerkið eisini er týðiligt, tá ið innlegg við lýsing verður deilt á øðrum miðlum.

Hvar eru hesi krøv galdandi?

Krøvini galda fyri allar sosialar miðlar sum blogggar, Facebook, Instagram, Twitter og Snapchat o.o.

Hevur tú fleiri spurningar?

Brúkaraumboðið hevur eisini gjørt eina meiri fullfíggaða vagleiðing um at frámerkja lýsingar í sosialum miðlum. Hana finnur tú við at klikkja her.

Fylg lógini!

Lýsaras, netverk og lýsingastovur, tú starvast saman við, hava eisini ábyrgd av, at lógin verður fylgd. Brúkaraumboðið hevur heimild at banna ólógliga marknaðarførslu. Brot kunnu revsast við bót.

FJALD LÝSING – VEGLEIÐING

Henda vegleiðingin snýr seg um, hvussu tú, sum leggur lýsingar út á sosialar miðlar, mást merkja greinirnar soleiðis, at tú heldur marknaðarføringslógina. Harumframt gevur vegleiðingin eitt yvirlit yvir aðrar reglur í marknaðarføringslógini, sum ofta eru viðkomandi, tá ið tú nýtir sosialar fjølmiðlar sum eina rás til lýsing.

Vegleiðingin er í høvuðsheitum ætlað tær, sum fært gjald ella aðrar fyrimunir fyri at umrøða ella leggja út okkurt um framleiddar lutir, tænaður ella vinnurekandi á vanganmyndum tínum í sosialum miðlum ella/og á blogg.

Stutt um innihaldið:

- Í **Hvat skal eg merkja?** finnur tú eina frágreiðing um, nær lógarreglurnar um lýsing eru galdandi
- Í **Hvussu skal eg merkja?** greiða vit frá, hvussu lýsing skal merkjast
- Í **Hvat annað má eg hugsa um?** minna vit á fleiri reglur, sum eru týðningarmiklar at hava í huga, tá ið ein fæst við lýsing á sosialum miðlum.
- Í **Soleiðis er lógin** greiða vit frá, hvørjar reglur vit hava havt sum grundarlag, tá ið vit hava evnað hesa vegleiðingina til, og at tær eisini eru galdandi fyri lýsaras, kervi og lýsingastovur, ið samstarva við teg.

Vegleiðingin er galdandi fyri allar sosialar miðlar, t.d. blogg, Facebook, Instagram, Twitter og Snapchat.

Um Brúkaraumboðið

Vit hava eftirlit við, at vinnurekandi í marknaðarføring sínari halda marknaðarføringslógina, handilssiðvenju og avtalutreytir.

Henda vegleiðingin ger vart við umráðandi krøv, sum vit úrleiða úr lógini, og hvørjar treytir vit leggja til grundar, tá ið vit handheva lógina. Tá ið vit nýta orðini "skal", "má" ella tilíkt, siga tey frá, hvørji krøv lógin setur. Tú brýtur lógina, um tú ikki heldur hesi krøvini. Tá ið vit skriva "eigur", "kann" ella tilíkt, so hava vit ikki tikið støðu til, um tað í øllum førum man vera ólógligt at bera seg at í stríð við hesi krøvini, men taka støðu til hetta í hvørjum einstøkum føri. Vilt tú vera púra vís/ur í ongantíð at bróta lógina, mást tú virða bæði "skal" og "eigur"-krøvini. Vit gera eisini vart við, at aðrar reglur enn tær, sum verða viðgjørdar í hesari vegleiðingini, kunnu vera umráðandi.

Hvat skal eg merkja?

Fjald lýsing er bannað. Lógin krevur, at marknaðarføring skal verða orðað og víst fram soleiðis, at hon týðiliga er sum marknaðarføring í útsjónd.

Tað ber í sær, at um tú leggur út lýsing ella marknaðarføring á rásir ella á støð, sum eisini hava annað slag av innihaldi, mást tú síggja til, at marknaðarføringin greitt og týðiliga skilur seg burtur úr hinum innihaldinum.

Hetta er galdandi, hóast tú kanst svara fyri tað, tú leggur út, og tað er galdandi bæði fyri jaliga og neiliga umrøðu.

Hvat er í grundini lýsing og marknaðarføring?

Lýsingar og marknaðarføring er alt, sum kann vera við til at fremja söluna hjá einum vinnurekandi av einum luti ella einari tænaðu, og sum tú leggur út, tí at tú fært gjald fyri tað, ella fært aðrar fyrimunir við at gera tað. Marknaðarføring verður ofta kallað lýsing. Tá ið vit skriva lýsing í hesari vegleiðingini, meina vit við øll sløg av marknaðarføring.

Dømi um lýsing:

- Tú fært gjald fyri at leggja okkurt út um eina vøru, ein lut, eina tænaðu ella ein vinnurekandi. Tað er lýsing, sama um tað, tú leggur út, er tin ærliga meining ella um tann, sum hevur góðið tær, hevur gjørt av, hvat tú skalt leggja út.
- Tú sleppur at læna okkurt, fært ymiskt ókeypis, sleppur við til tiltøk ella á ferðir ella fært ókeypis tænaður ella avsláttir ímóti eini vón um, at tú umrøður tað ella letur tað koma týðiliga til sjóndar.
- Tú hevur eina avtalu um, at tú skalt gera týðiliga vart við ein vinnurekandi (t.d. sum *umboðsfólk* ella *samstarvsfelag*). Hetta er galdandi bæði, um tað er avrátt, at tú skalt leggja út serstakar lutir, og um

tú umræður ella varpar ljós á vörur ella tænastr, sum tann vinnurekandi kann kennast aftur við og fáa eina ávirkan við marknaðarföring av.

- Tú skipar fyri kappingum ella býtir út "giveaways" fyri ein vinnurekandi.
- Tú nýtir lýsingaleinki, sum geva tær samsýning t.d. fyri hvørt klikk ella keyp. Øll ljósvarping ella umræða av handilsfyrirkuni ella veitingini, tú vísir leinki til á ein hátt, sum kann geva leinkjunum, tú leggur út, meiri ferðslu, er tá eisini lýsing.
- Tú rekur títt egna virki og leggur út eginlýsing. Tað kann til dømis vera, at tú hevur títt egna klædnaúrval ella nethandil, og tað, tú leggur út á tína persónligu vangamynd í sosialum miðlum ella á blogg, er við til at fremja sølu av vörum ella tænastrum, sum tú hevur ein áhuga í. Hetta er galdandi, sama um tú rekur eina vinnufyrirku einsamallur/einsamøll, ella um tú gert tað í samstarvi við onnur. Um tú t. d. hevur lýsing í einum bloggskriv, mást tú eisini merkja skrivið á Facebook, Instagram ella Snapchat, sum bera fram hetta bloggskriv. Tað er ikki loyvt at fáa nakran til at fara inn á eitt lýsingaskriv, uttan at tey eru greið um, at talan er um lýsing. Okkara viðmæli er, at tú eigur at merkja, um tú ert í iva – so sleppur tú undan at bróta lógina. Tað er aldri skeivt at vera ærligur og greiður móti fylgjarum sínum.

Á bruk.fo finnur tú eina styttri vegleiðing um, hvussu tú eigur at frámerkja í sosialum miðlum. Hon kann vera gagnlig at lesa, um tú ivast í, um tú mást merkja.

Krav til merking er galdandi í øllum miðlum. Ein grein skal vera merkt sum lýsing, hvørja ferð vøran ella tænastran verður umrædd, ella ljós verður varpað á hana á ein hátt, sum hevur marknaðarföringsvirði.

Hvussu skal eg merkja?

Tú ræður sjálvur fyri, hvussu tú vilt merkja, so leingi lógarinnar krøv verða hildin, soleiðis at lýsingin týðiliga vísir seg sum lýsing.

Øll skulu duga at síggja, at tað er lýsing frammanundan ella samstundis, sum tey síggja tað, tú hevur lagt út, sama um tey eru fastir fylgjarar hjá tær, ella um tey av tilvild síggja innihaldið, tú hevur lagt út. Í hesari vegleiðingini kalla vit øll, sum síggja innihaldið, tú leggur út, fylgjarar.

Hvar tú setur merkingina og sniðið á henni

Fyri at tað skal vera týðiligt, at tað er lýsing, má merkingin hava:

- sjónliga staðseting,
- týðiliga skrift og
- nóg stóra skrift
- Við sjónliga staðseting verður meint eitt stað, sum ger, at ein sær merkingina alt fyri eitt. Hugsa um, hvussu tú kanst merkja greinina soleiðis, at hon eisini vísir seg sum lýsing, um hon verður spjadd, og at eisini tey, sum ikki fylgja tær javnan, skulu skilja, at tað er lýsing. Ein skal ongantíð noyðast at leita ella skrulla í einari grein fyri at raka við, at tað er lýsing. Ein tummilsregla er, at lýsingmerkingin eigur at fanga eygað, tá ið ein sær lýsingina.
- Merkingin kann til dømis gerast ov mikið ótýðilig, um hon stendur:
 - niðarlag
 - langt úti á breddanum
 - við lítlari skrift
 - nær einari mynd, sum tekur ansin. Merkingin eigur í minsta lagi at vera sniðgivin í somu skriftstødd sum annar tekstur í greinini. Er skriftstøddin á merkingini ov lítil samanborið við annan tekst, til dømis eina yvirskrift, kann tað lætt henda, at ein ikki fær hana við, og tá kanst tú vera í vanda fyri at bróta lógina.
- Leggur tú lýsingaleinki út, mást tú eisini merkja tey umframt sjálva greinina.
- Skriftin kann gerast týðilig við at brúka ein annan lit ella draga hana fram á annan hátt.

Orð, sum eru týðilig

Tað er umráðandi, at tú nýtir týðiligar orðingar, sum øll skilja. Hesi orðini eru nóg týðilig:

- lýsing
- sölulýsing
- Við at nýta sovrðin ella onnur orð, sum ikki eru líka týðilig sum "lýsing" ella "sölulýsing" sum merking, ert tú í vanda fyri at bróta lógina. Tað sama er galdandi, um tú merkir sjálva greinina við "lýsingaleinkjum". Tað, tú leggur út saman við lýsingaleinkjum, er eisini lýsing, og tí muðu fylgjararnir skilja, at øll greinin er lýsing. Eru lýsingaleinki við í greinini, kanst tú merkja við "lýsing" ella "sölulýsing" fyrst í stubbanum, og

heldur nýta orðið „lýsingaleinki“, tá ið tú skalt merkja sjálv lýsingaleinkini so hvørt í einari grein.

- Tú eigur at vera reglufastur/-føst í sambandi við, hvørji hugtøk tú nýtir til at merkja nakað sum lýsing. Nýtir tú mong ymisk hugtøk um okkurt, sum í roynd og veru er tað sama – tað er lýsing – kann hetta gera tað ógreitt, um tað er lýsing ella ikki, og so brýtur tú lógina. Tú kanst heldur greiða nærri frá í grein tínari, hvat ið er grundin til, at tú merkir stubban sum lýsing, um tú vilt tað.
- Onnur orð og máliskur, sum til dømis "í samstarvi við", "kapping", "viðmæli fyri", og "tilknýttisleinki" siga ikki frá, at stubbin er lýsing.

Dømi um góða merking í ymsum miðlum

Tú ræður sjálv/ur fyri, hvussu tú vilt merkja, so leingi krøvini í teimum fyrru brotunum verða hildin. Niðanfyri koma dømi um, hvussu tú kanst merkja í ymsum miðlum.

Bloggur

Fyri at lesarar tínir skulu skilja, nær tú lýsir á bloggi tínum, mást tú merkja greinina ovast, soleiðis at tað er tað fyrsta, lesarar tínir síggja. Harumframt kanst tú t.d. nýta eina aðra uppseting ella bakstøðislit á greinum, sum eru lýsingar.

Skrivar tú eina grein, sum bæði hevur í sær lýsing og annað ikki-handilsligt innihald, mást tú framvegis merkja ovast á greinini.

Um tú flokkar greinirnar á bloggi tínum í ymisk evni við heitum sum eitt nú "matur", "gerandislív" og "ymist", og harumframt hevur eitt serheiti fyri greinir, sum hava í sær lýsing, er tað ikki neyðturviliga nóg góð merking í sjálvum sær. Fyri at hetta skal rigga sum lýsingafrámerki, eigur tú at gera heitið fyri lýsing serliga sjónligt, so at hon ikki hvørur millum øll evnini.

Instagram

Tað greiðasta er at merkja sjálva myndina á Instagram. Tú kanst eisini merkja myndina við #lýsing ella skriva "lýsing" fyrst í sjálvum myndatekstinum. Tað er ikki nóg gott at skriva lýsing til endans í einari langari røð av hashtags ella til endans í einum longum teksti.

Tað er ikki nóg gott bara at marka myndina við vanganavninum hjá tí vinnurekandi, sum tú lýsir fyri.

Facebook

Dømi: Lýsing fyri XX (lutur). Her er leinki til dagsins grein, har eg vísi míni "stylingtips".

Tú kanst seta merking í stóðubjálkan, ella tú kanst t.d. síggja til, at tað skilst týðiliga av heitinum á tí, tú leggur út. Leggur tú leinki til lýsingagreinir út á aðrar miðlar sum t.d. blogg ella Instagram á tínari Facebooksíðu, skulu bæði upprunagreinin og tað deilda á Facebook verða merkt sum lýsing.

Snapchat

Á Snapchat kanst tú merkja lýsing við at skriva kláran tekst á myndina, ella nýta onnur amboð, um tað er lætt at kenna aftur sum lýsingamerking.

Twitter

Á Twitter eigur merkingin at verða sett fyrst í tekstinum ella aðrar staðir, har hon er sjónlig samanborin við annan tekst. Býtir tú lýsingatilfar út av bloggi ella øðrum sosialum miðlum á Twitter, mást tú eisini merkja tína Twitter-grein.

Hvat annað má eg hugsa um?

Farið varisliga fram mótvegis børnum.

Marknaðarføringslógin skal tulkast strangari, tá ið børn og ung eru málbólkurin fyri lýsingini.

Forboðið móti fjaldari lýsing er serliga umráðandi fyri henda bólkin. Børn og ung eru virknir brúkarar á sosialum miðlum og hava torførari at skilja, hvat ið er lýsing, og at skilja hetta frá øðrum innihaldi. Tað merkir, at um tú hevur fylgjarar, sum eru undir 18 ára aldur, mást tú leggja tær serliga nær við at kunna týðiliga um, hvat ið er lýsing, á einum máli, sum børn duga at skilja.

Hevur tú små børn sum málbólk, kann tað vera ólógligt at blanda lýsing upp í annað innihald, hóast tú merkir, tí tað verður ikki týðiligt fyri teimum, hvat ið er lýsing, og hvat ið ikki er tað, hóast tú merkir týðiliga.

Einstakar vørueindir eru, sum tað ikki hóskar at lýsa fyri, um tú hevur fylgjarar undir 18 ára aldur. Dømi um óhóskandi marknaðarføring á sosialum miðlum við ungum fylgjarum, kunnu vera klænkitilboð, brúkslán og kosmetisk skurðviðgerð. Um tú ivast í, um ein vøra hóskar at verða marknaðarførd á vangamyndum tínum á sosialum miðlum, kanst tú seta teg í samband við okkum og fáa vegleiðing.

Skeiv, villleiðandi og ólóglig lýsing

Tá ið tú sendir lýsing, hevur tú ábyrgd av, at tað, tú leggur út, er rætt og ikki gevur fylgjarunum eina skeiva fatan.

Hóast tú leinkjar víðari til eina netsíðu, har brúkarar kunnu fáa neyvari kunning um tað, tú umrøður, hevur tú ábyrgd av, at marknaðarføringin, sum tú leggur út á rásina, er røtt. Ein tummilsregla er at spyrja teg sjálva/n, um tú gevur eina sanna mynd av tí, tú umrøður, so at eingin vandi er fyri, at nakar verður lumpaður ella fær skeivar vónir um tað, tú umrøður. Umframt at merkja lýsing, mást tú tí hugsa um hetta, tá ið tú leggur lýsing út:

- Eru upplýsingar, eg gevi um vøruna, rættar? Kunnu tær skjálprógvast?
- Havi eg umrøtt tað týðningarmesta um hesa vøruna, so at fylgjararnir ikki fáa skeiva fatan?

Til dømis:

- Er prísurin á vøruni rættur? Eru onkrar eykaútreiðslur, sum ikki slepst undan, um ein vil keypa vøruna?
- Er tað týðiligt, um eg reklamerei fyri einum haldi ella einum einstøkum keypi?
- Er tað greitt, hvørjar treytir galda fyri at vera við í kappingum og tiltøkum?
- Harumframt eru serreglur, sum aðrir myndugleikar enn Brúkaraumboðið hava eftirlit við. Tú eigur millum annað at vita, at tað er ikki loyvt at reklamera fyri tubbaki, alkoholi, ikki-góðkendum pengaspølum ella ólógligum vørum.

Soleiðis er lógin

Niðanfyri greiða vit frá, hvørjar reglur vit hava sum støði, tá ið vit hava orðað hesa vegleiðingina.

Forboð móti fjaldari lýsing

Sambært marknaðarføringslógini § 4, stk. 1, skal øll marknaðarføring vera orðað og borin fram soleiðis, at hon týðiliga skilst sum marknaðarføring. Hetta ber í sær, at marknaðarføringin skal ikki vera torfór at kenna aftur og eyðmerkja.

Merkir ein ikki grein sína nóg væl sum marknaðarføring, verður tað ein villleiðandi burturúrloğa av upplýsingum í stríð við mfl. § 3.

At verja børn

Marknaðarføringlógin hevur ein serligan kapittul 3 um at verja børnini, sum ber í sær, at reglurnar í marknaðarføringlógini skulu tulkast strangari, um lýsing

er beind móti børnum, um børn kunnu síggja ella hoyra hana, ella um hon er av serligum áhuga hjá børnum.

Rong og villleiðandi lýsing

Í marknaðarføringslógini eru fleiri reglur, sum skulu tryggja, at brúkararnir ikki fáa skeiva kunning ella skeiva fatan av marknaðarføring. Høvuðsreglurnar eru at finna í Marknaðarføringslógini §§ 3 og 13 um villleiðandi marknaðarføring og prísupplýsingar.

Reglurnar bera í sær, at upplýsingar um týðningarmestu eginleikarnar hjá vørum og tænaðum, millum annað prísur, skulu vera rættar og ikki annars skikkaðar til at villleiða.

Harumframt er staðfest í § 3, stk. 3, at pástandir um verulig viðurskifti, sum eginleikarnar og virknaðin hjá veitingum, skulu kunna skjálprógvast. Lýsarin má hava tilílik prógv, tá ið marknaðarført verður.

Ábyrgdin hjá lýsarum og netverkum

Tað er lýsarin, sum hevur høvuðsábyrgdina í sambandi við lógarbrot. Harumframt kunnu øll, sum í stóran mun meðvirka til marknaðarføringina, verða ábyrgd fyri brot á marknaðarføringslógina, íroknaður tann, sum leggur lýsingina út. Tá ið ein nýtir vangamyndir á sosialum miðlum til marknaðarføring, kann tað bera í sær ein váða fyri lýsaran, tí persónar, sum verða brúktir til at breiða út marknaðarføring, eru ikki neyðturviliga royndir marknaðarførarar. Tí hava lýsararnir eina serliga ábyrgd av at síggja til, at marknaðarføringin er samsvarandi marknaðarføringslógini. Tað sama er galdandi fyri netverk, pallar, lýsingastovur og aðrar "millummenn", sum leggja marknaðarføring til rættis á sosialum miðlum og á bloggum.

Lýsara, netverk, pallar og lýsingastovur eiga tí at síggja til at fáa orðingarnar og innihaldið í marknaðarføringini lýst. Somuleiðis eiga tey at hava eftirlitsútbúnað til tess at tryggja, at tey, sum tey brúka til at breiða út marknaðarføring, fylgja lógini. Harumframt eiga netverk og pallar at umhugsa, hvussu tey kunnu leggja soleiðis til rættist, at persónar, sum tey miðla marknaðarføringsuppgávur til, verða gjørdir førir fyri at fylgja lógini, t.d. við vegleiðing og hjálp frá marknaðarførarunum.

Eftirlit og revsitiltøk

Brúkaraumboðið skal royna at ávirka vinnurekandi til at laga seg eftir marknaðarføringslógini. Verður marknaðarføringslógin brotin, kann brotið verða sektað við bót.

Avgerðir kunnu eisini verða tiknar móttvegis teimum, sum eru við til at fremja lógarbrot.

Upplýsingarskylda og kanning (§ 21, stk. 2)

Ein og hvør hevur skyldu til at geva Brúkara-umboðnum tær upplýsingar, sum Brúkaraumboðið krevur. Brúkaraumboðið kann eisini fremja kanningar og krevja, at skjøl verða útflýggjað v.m.

Til tess at tryggja at boð um at geva upplýsingar verða aktað, kann ásetast ein sekt, sum tann, ið boðini galda, skal rinda, um boðini ikki verða aktað.

VEGLEIÐING UM AT BRÚKA KAPPINGAR Í TÍNI MARKNAÐARFØRING

Brúkar tú kappingar í tíni marknaðarføring t.d. á Facebook og Instagram?

Brúkaraumboðið hevur gjørt eina vegleiðing, ið hjálpir tær at halda lóg um marknaðarføring. Brúkaraumboðið hevur brúkt norsku vegleiðingina sum fyrimynd.

Brúkaraumboðið hevur eftirlit við fleiri ásetingum, sum eru galdandi fyri marknaðarføring av kappingum við vinningi.

Henda vegleiðingin viðger nøkur viðkomandi evni um, hvat tú sum vinnurekandi eigur at hugsa um frammanundan, ímeðan og eftir at tú hevur skipað fyri kapping, til dømis á netsíðum ella á sosialum miðlum. Gev gætur, at reglurnar eru strangari, tá ið kappingin miðar eftir børnum.

Kann eg skipa fyri einari kapping?

Vendir tú tær til ein ungan málbólk ella ein, ið hevur nógvar fylgjarar undir 18 ár, eigur tú at gáa eftir, at einstakar vørur og tænaður ikki hóska til ómyndig sbr. marknaðarførslulógini (mfl.) § 8. Dømi um marknaðarførslu av óhóskandi vørum ella tænaðum, eru klænkivørur, brúkaralán og friðkandi skurðviðgerðir.

Eisini eru fleiri serreglur, sum aðrir myndugleikar enn Brúkaraumboðið hava umsjón við. Tú eigur millum annað at vita, at ikki er loyvt at hava sölulýsingar fyri tubbak, alkohol v.m.

Kappingartreytir - greiðar og lættar treytir

Upplýsingar um treytir fyri at vera við í kappingini skulu vera greiðar og lættar at fáa fatur í. Umframt tað geldur eisini ásetingin í marknaðarføringslógini § 1 um góðan marknaðarføringssið. Um týðandi treytir ikki koma við ella verða lagdar fram á ógreiðan ella villleiðandi hátt, verður tað mett sum villleiðandi marknaðarføring sambært § 3 í lógini.

Tað merkir, at tann vinnurekandi má kunna um týðningarmiklar treytir. Her er dømi um treytir, sum brúkarin eigur at fáa kunning um, áðrenn hann er við í kapping. Listin er ikki endaligur.

- Hvussu brúkarin er við í kappingini
- Nær og hvussu vinnarin verður valdur
- Møguligar aldursavmarkingar og landafrøðiligar avmarkingar
- Møguliga keypsskyldu
- Møguligar treytir fyri at lata ella heinta vinning
- Virði á vinningi
- Hvar og nær navnið á vinnara verður almannakunngjørt

Hvussu greiðar treytirnar eru, og hvussu lætt fæst fatur á teimum, veldst um, hvar tær eru settar, hvussu sjónligar tær eru, og um innihaldið er ógreitt ella orðað á ein hátt, ið lættliga kann misskiljast.

Krav um at taka ímóti marknaðarførslu

Brúkaraumboðið sær, at í mongum førum verður kravt, at brúkararugu samtykkja at taka ímóti marknaðarførslu fyri at sleppa at vera við í kappingum. Hetta kann til dømis vera, at tú mást taka ímóti tilboðnum um marknaðarførslu við telduposti ella sum sms. Slík krøv um at taka ímóti marknaðarførslu mugu vera brúkarunum púra greið. Verður kappingin marknaðarførd á sosialum miðlum ella í bannaralýsingum á netinum, eigur fortreytin fyri at taka ímóti marknaðarførslu at vera greið longu í tekstinum í lýsingini.

Tað kann eisini verða mett sum villleiðandi eftir marknaðarførslulógini at skriva, at tað er ókeypis at vera við í eini kapping, tá ið kravt verður, at brúkarin gevur samtykki til at taka ímóti marknaðarførslu og »rindar« við sínum persónupplýsingum.

Alt eftir hvønn miðil tú brúkar fyri at koma í samband við brúkaran í ætlaðari marknaðarførslu, eru ymsar reglur í marknaðarførslulógini at taka støðu til. Tann vinnurekandi má eisini lúka krøvini fyri at útvega

samtykki til at brúka persónupplýsingar sum fylgja av GDPR. Hetta er tað, Dátueftirlitið hevur eftirlit við.

Marknaðarførsla við telduposti, sum sms og beinleiðis boð – »spamm-bannið«

Sum høvuðsreglu skalt tú hava samtykki fyri at senda marknaðarførslu m.a. sum sms, við telduposti og sum beinleiðis boð á sosialum miðlum. Hetta er sambært mfl. § 6.

Skal samtykkið vera nýtiligt, skal tað vera sjálvboðið, greitt og upplýsandi. Kappingar, har tað til dømis bara stendur í kappingartreytunum, at brúkarin við síni luttøku góðtekur, at tann vinnurekandi kann senda teldupost fyri at marknaðarføra vørur og tænastr, lýkur ikki krøvini í lógini. Fyri meira kunning um krøvini, sum sett verða til nýtiligt samtykki, vísa vit til vegleiðing um óumbidnar áheitanir.

At frámerkja vinir

Brúkaraumboðið hevur fyribils eingi ítøkilig mál viðgjørt, har ið kravt verður, at fylgjarar skulu frámerkja vinir í lýsingum fyri at kunna vera við í kappingum á sosialum miðlum. Vit síggja tó, at hetta slagið av marknaðarførslu, har privatpersónar verða brúktir til at fremja marknaðarførsluna fyri felagið, hevur javnatekn við aðra elektroniska beinleiðis marknaðarførslu.

Tað er lýsarin, sum hevur høvuðsábyrgdina av, at reglurnar í lógini verða fylgdar, sjálvt um onkur annar gevur sölulýsingina út.

Eggjanin at frámerkja í sosialum miðlum fyri at kunna vera við í kappingum setur eisini spurningin eftir mfl. § 6. Vit vísa millum annað á, at donsku brúkaramyndugleikarnir hava mett, at slík frámerking í kappingum er fevnd av »spamm-banni«.

Grundað á hetta mæla vit til, at krøv um, at brúkararnir kunnu »senda einum vini«, ikki verða brúktar fyri at vera við í eini kapping. Aftrat hesum hava ymsir pallar egnar leiðreglur, sum skulu verða fylgdar, og sum kunnu banna júst slíkari siðvenju við at fremja kappingar.

Vit gera eisini vart við, at í felags norðurlendskari støðutakan til marknaðarførslu á sosialum miðlum punkt 4.8 er sligið fast, at vinnurekandi eigur ikki at eggja brúkarum á sosialum miðlum til at senda øðrum marknaðarførslu, um marknaðarførslan serliga vendir sær til børn og ung.

At brúka ávirkarar

Um vinnurekandi brúkar ávirkarar at marknaðarføra ella skipa fyri kappingum við sosialum miðlum, er neyðugt at vera varugur við reglurnar í marknaðarførslulógini um fjalda sölulýsing. Í mfl. § 4 er krav um, at lýsingar skulu vera soleiðis háttadar, at lýsingin týðiliga verður uppfatað sum ein lýsing, uttan mun til hvønn form lýsingin hevur, og hvørjum miðli lýsingin verður borin fram í. Kappingar, sum vinnurekandi skipar fyri til at promovera virkið ella ávísar vørur/tænastr, er vanliga marknaðarførsla, sum verður fevnd av hesum kravi.

Eitt sermerki við sosialum miðlum er, at persónligir tekstir verða blandaðir við tekstir til lýsara, so at truplari verður at varnast marknaðarførsluna. Verða ávirkarar brúktir, er tað serliga umráðandi at hugsa um, hvussu teksturin tekur seg út.

Brúkaraumboðið mælir til, at ávirkarar merkja allar marknaðarførslutekstir við til dømis orðunum **sölulýsing** ella **lýsing** á eyðsýndan hátt.

Tað skal altíð vera greitt vegna hvønn marknaðarført verður.

Taðernóg mikið, at lýsarin verður umrøddur í tekstinum, ella at tað annars er greitt í samanheinginum, til dømis við at lýsarin er frámerktur í tekstinum ella greinini.

Tað er lýsarin, sum hevur høvuðsábyrgdina av, at reglurnar í lógini verða fylgdar, sjálvt um tað er onkur annar, ið gevur sölulýsingina út. Meira kunning um at frámerkja sölulýsing er á okkara vegleiðing um sölulýsing í sosialum miðlum.

Vinningsútlutan

Tað er ólógligt at skipa fyri kappingum, har vinnurekandi lokka við vinningum, men lata vera at draga vinnara og lata vinningin.

Í 2018 samtykti norska Brúkaraeftirlitið 100.000 krónur í sektarkravi ímóti felagi, sum marknaðarførði fimm kappingar á Facebook, uttan at vinnararnir vórðu drignir, ella at vinningur varð latin. Samtyktin varð kærð til Marknaðarráðið, sum tók undir við metingunum hjá norska Brúkaraeftirlitinum.

Tíðarbilið, eftir at kappingin er av, og til vinningurin verður drigin og latin, eigur ikki vera ov langt. Skjalprógv fyri, at vinningurin er latin, eigur at verða

tryggjað, og at kontaktupplýsingar eru um vinnarar, so at Brúkaraumboðið kann seta seg í samband við teir, um tað verður aktuelt.

Um drátturin hevur verið, og vinningarnar eru latnir, kann ofta vera skilagott at lýsa tað. Umráðandi er at hava fyrirlit fyri persónupplýsingarlógini (GDPR) og kanska kunngerá navnið á vinnaranum alment. Tað er Dátueftirlitið, sum hevur eftirlit við tí.

Kappingar og børn

Grund er til at vera varin, tá ið tað snýr seg kappingar, sum miða eftir børnum. Børn hava vanliga truplari við at skilja, hvat marknaðarførsla er, og hava ikki somu evni sum vaksin at skilja marknaðarførslu frá øðrum samskifti. Samanvavstur av marknaðarførslu við spæli og kapping ger tað uppáttur truplari hjá børnum at skilja, at tað snýr seg um marknaðarførslu.

Í marknaðarførslulógini er ein kapittul, sum gevur børnum serliga verju móti marknaðarførslu. Við børn verður vanliga meint ómyndig undir 18 ár. At brúka kappingar kann eftir umstøðunum verða mett at vera ein órímlig handilssiðvenja móttvegis børnum og ungum eftir mfl. § 8. Metingin, um ein kapping er brot á § 8 verður strangari, tess yngri børn marknaðarførslan rakar. Hvat er órímlig marknaðarførsla móti børnum, má verða mett ítøkiliga í hvørjum einstøkum føri. Millum annað verður dentur lagdur á, um marknaðarførdu vørurnar ella tænastrurnar tala til børn, og í hvussu stóran mun marknaðarførslan sum heild er miðað ímóti børnum ella skikkað til at ávirka børn.

Í einum máli frá 2017 staðfesti norska Brúkaraumboðið, at ein kapping á Snapchat, har luttakararnir vórðu eggjaðir til at senda marknaðarførslu víðari til allar vinirnar, var serliga ætlað børnum og breyt mfl. § 8. Brúkaraumboðið legði dent á, at talan var um vøru, sum serskilt talaði til børn, og at kappingin varð lögð til rættis soleiðis, at børn skuldu breiða marknaðarførslu, sum felagið sjálvt ikki hevði loyvi at senda uttan samtykki. Meira kunning um marknaðarførslu og børn er á okkara vagleiðing um marknaðarførslu móttvegis børnum og ungum.

Eftirlit og revsiltøk

Brúkaraumboðið skal royna at ávirka vinnurekandi til at skipa seg eftir marknaðarførslulógini. Brúkaraumboðið hevur eftirlit við, at lógin verður hildin. Brot á marknaðarførslulógina kunnu revsast við bót.

Tey, sum eru við til lógarbrot, kunnu eisini revsast fyri medvirkan. Medvirkanarábyrgdin fatar um líkamligar persónar, til dømis dagligar leiðarar, stýrisleiðarar ella stýrisslimir í einum felag. Tað fatar eisini um onnur feløg, sum hava verið við til lógarbrotini, til dømis lýsingastovur, sum hava verið við til at sniðgeva ólóglegu marknaðarførsluna, og miðlar ella pallar, sum hava hýst teimum.

VEGLEIÐING UM FJARSÖLU

Brúkarumboðið hefur gjört nýggja vegleiðing um fjarsölu.

Sølan á netinum er vaksin munandi, m.a. tí ynskir Brúkarumboðið at lýsa lógarásetingarnar fyri fjarsölu.

Endamálið við vegleiðingini um fjarsölu er bæði at upplýsa brúkarum og vinnurekandi um reglurnar á økinum, og at tryggja at fjarsøla fer fram í samsvar við lóggávuna.

Ein fjarsøla fevnir um postbúleggingar og sølu á netinum, har brúkarin ikki fær vøruna í hendi, áðrenn hann hefur gjørt keypsavtaluna við tann vinnurekandi. Brúkarin hefur tí ikki møguleika at síggja og kanna vøruna nærri, áðrenn hann keypir vøruna frá tí vinnurekandi.

VEGLEIÐING UM MARKNAÐARFØRING AV BÚSTØÐUM

Nýggj vegleiðing um at marknaðarføra bústaðir er at finna á heimasíðuni hjá Brúkarumboðnum. Ein bústaður er størsta og týdningarmesta íløg, brúkarar gera í lívinum, og vanliga ganga mong ár ímillum hvørja ferð, at ein brúkari keypir ein bústað. Tá ið brúkarar skulu inn á húsamarknaðin, er tað nógv kunningartilfar at seta seg inn í og skilja. Umframt allar tær faktisku og fíggarligu upplýsingarnar um

fastognina, eru brúkarar eisini noyddir at kunna seg um lán, tryggingar og møguliga tilgongdina viðvíkjandi sølu av núverandi bústaði. Tí er tað serliga umráðandi, at upplýsingarnar um fastognina verða bornar fram á ein javnvigaðan og greiðan hátt, so at brúkarar kunnu kunna seg á marknaðinum og samanbera bústaðir, uttan at tað verður óneyðuga tíðarkrevjandi.

Vegleiðingin er at finna her: [marknaðarføring av bústøðum](#)

BRÚKARAUMBOÐIÐ KUNNNAR UM REGLURNAR FYRI AT PRÍSMARKNAÐARFØRA FÝRVERK

Fýrr og nú prísir mugu ikki verða brúktir

Brúkaraumboðið ger vart við, at tey, ið selja fýrverk ikki mugu marknaðarføra fýrverk við fýrr/nú prís, har tey, ið selja samanbera teirra "nú-prís" við ein undanfarnan. Slík marknaðarføring vil verða sæð sum villleiðandi marknaðarføring eftir § 3, stk. 1 í lógini um marknaðarføring.

Frágreiðingin er, at fýrverk má bara verða selt eitt stutt tíðarskeið. Í leiðreglunum um prísmarknaðarføring frá Brúkaraumboðnum er greitt, at árstíðarvøra skal verða seld fyri vanligan kostnað í fýra samanhængandi vikur undan eini prís-lækking, um lýst verður við sparingum (4-vikur reglan).

Pakkatilboð og nøgdaravsláttur kunnu vera lóglig

Av tí at fýrverk bara verður selt eitt so stutt skifti, heldur Brúkaraumboðið ikki, at tað er villleiðandi at selja fýrverk við mongdaravslátttri ella sum pakkatilboð.

Seljarar kunnu marknaðarføra "eitt battarí fyri 400 kr. – trý fyri 1000 kr., spar 200kr." Ella "tvey battarí, fimm rakettir og tjúgu gívraýl" fyri ein samlaðan prís, sum er lægri enn, um vøran varð keypt hvør sær. Fortreytin er kortini, at seljarar samstundis hava eina veruliga sølu av vøruni hvørjari sær.

Endamálið við hesari vegleiðing er at gera reglurnar púra greiðar, áðrenn ársins søla av fýrverki byrjar, bæði fyri at tryggja brúkarunum ímóti villleiðing og fyri at leggja upp til rættari og rættvísari kapping millum tey, ið selja brúkarum fýrverk.

KONTANTREGLAN

Tey, sum taka ímóti peningi, hava skyldu at taka ímóti reiðum peningi í tíðini frá kl. 06.00 og til kl. 22.00, um tey taka ímóti gjaldskorti og fargjalding um app. Hetta er sambært § 81, 1. stk. í gjaldslógini.

Kontantreglan hevur sum endamál at forða fyri, at mismunur verður gjørdur á kontantkundum, og tí mugu gjaldsforðingar ikki verða settar, ið bara eru galdandi fyri kontantkundarnar.

Tað kann ikki verða farið uttan um regluna við t.d. at lýsa við, at her verður ikki tikið við reiðum peningi, ella biðja seg undan (nokta) at taka móti reiðum peningi, og heldur ikki at gloyma at hava pengar at veksla við.

Harafturat metir Brúkaraumboðið, at tað er brot á kontantregluna, um eitt virki fær sær eina skipan, har kontantkundarnir skulu gjalda eina upphædd í reiðum peningi inn á eitt elektroniskt kort, sum síðani kann verða nýtt at gjalda við.

Brot á § 81, 1. stk. í gjaldslógini verður revsað við bót.

Eftir meting Brúkaraumboðsins verður brot ikki gjørt á kontantregluna í § 81 í gjaldslógini ella reglur í marknaðarføringarlógini um góðan sið, hevur gjaldsmóttakari einstakar kassar, ið ikki taka ímóti reiðum peningi, men tað ber til at gjalda við reiðum peningi við ein ella fleiri av teim opnu kassunum. Her er tó tann treyt, at gjaldsmóttakarin kannar um hetta væl og virðiliga á skeltum.

Undantøk í sambandi við fjarsølu og umhvørvi við sjálvavgreiðslu

Skyldan at taka við reiðum peningi geldur ikki fyri fjarsølu, sum t.d. sølu um netsølu (webshops) og onnur sløg av sølu um internetið og um telefonina.

Kontantreglan geldur heldur ikki fyri gjalding í ómannaðum sjálvavgreiðslustøðum, sum t.d. ómannaðar bensinstøðir, sbr. § 81, 2. stk. í gjaldslógini.

Serligt um øki, har vandi er fyri ráni

Skyldan at taka við reiðum peningi geldur ikki fyri fjarsølu, sum t.d.

Tað ber til at avmarka tað tíðarbilið, sum gjaldsmóttakarin hevur skyldu at taka móti reiðum peningi, frá kl. 06.00 til 20.00, um viðkomandi virki er í einum av teimum økjum, sum Vinnumálaráðið hevur víst á at vera í serligum ránsvanda. Listin yvir hesi økini er at finna á heimasíðu Vinnumálaráðsins.

Liggur virkið hjá einum vinnurekandi í einum av hesum serliga ránshóttu økjum, og virkið fegið vil nýta ta stuttu tíðina frá kl. 06.00 til 20.00, skal fíggjareftirlitið verða kunnað um tað frammanundan. Tilíkar upplýsingar frá fíggjareftirlitinum eru at finna á heimasíðu fíggjareftirlitsins.

Serligt viðvíkjandi undantaksloyvi

Fíggjareftirlitið kann í serligum førum geva heilt ella lutvíst undantaksloyvi frá kontantregluni.

Elektroniskur peningur og upphæddir, ikki ókeypis stig (talvirði, point) og klipp standandi inni á einari elektroniskari tænaðu, sum t.d. gávukort, kundaklubbar ella klippikort, kunnu verða kravd at verða goldin eftir § 96 í reglunum í gjaldslógini.

ELEKTRONISKUR PENINGUR

Tey, sum taka ímóti peningi, hava skyldu at taka Elektroniskur peningur er eitt pengavirði, sum verður skrivað út móti gjaldi (ella gjalding), og sum verður góðtikið av øðrum enn tí, sum hevur skrivað peningin út. Tað kann t.d. vera peningurin á einum gávukorti, sum er skrivað út av einum fyrisitingarfelagi, ið eigur eina solumiðstöð, har gávukortið kann verða nýtt í teimum einstøku sölubúðunum í miðstöðini.

Ikki-ókeypis elektroniskar tænarur

Snýr tað seg ikki um elektroniskan pening, er tað altýðandi, um peningaupphædd, stig (talvirði, point), klipp o.a. skal verða goldið út, um talan er um pening ella virði á einari (sonevndari) ikki-ókeypis elektroniskari tænastru, smb. § 1, stk. 5 í gjaldslógini.

Ein tænastru er ein ikki-ókeypis elektronisk tænastru, er hon:

1. elektronisk
2. skrivað út móti gjaldi
3. kann nýtast til at keypa vørur ella tænastru, og
4. er ikki ein gjaldtænastru fevnd av fylgiskjali 1 í gjaldslógini, t.d. gjaldskort sum Visa/Dankort og Mastercard.

Tænastru skal vera elektronisk

Tænastru er elektronisk, kann hon t.d. verða nýtt um internetið ella eina app. Snýr tað seg um eitt veruligt (fysiskt) kort ella okkurt tilíkt, verður tænastru hildin at vera elektronisk, um kortið kann verða lisið av elektroniskt. Tað kann t.d. vera kort við flís, magnetstripu, strikukotu ella aðrari kotu til elektroniska avlesing ella innsláttur.

At tænastru skal vera elektronisk útilokar millum annað klippikort úr pappiri, verulig gávukort og áognarprógv, sum ikki kunnu verða lisið av elektroniskt.

Tænastru skal verða útskrivað ímóti gjaldi

Eintænastruútskrivaðmótiútgjaldi, tá ið tað beinleiðis ella óbeinleiðis er goldið fyri tænastru. Útgjaldið nýtist ikki at vera ein verulig peningaupphædd. Eitt dømi um eina ókeypis elektroniska tænastru kann t.d. vera eitt gávukort, sum er útskrivað í sambandi við at vøra er keypt uttan eykagjald frá gjaldaranum.

Dømi um ikki-ókeypis elektroniskar tænastru kunnu vera:

- Plastkort o.a. við magnetstripu, strikukotu, flís ella aðrari kotu til elektroniska avlesing ella innsláttur, t.d. gávukort ella kantinekort
- Elektronisk klippikort, t.d. elektronisk 10-túrakort til flutning ella venjingarhallir
- Talgildir kundaklubbar, har tú fært stig fyri móttveiting
- SIM-kort til fartelesonina.

Útgjalding av virðinum

Ánarin av tí elektroniska peninginum ella tænastru hevur møguleika at fáa virðið av hesum goldið út í gildistíðini og upp til eitt ár eftir, at gildistíðin er liðin.

Reglan er galdandi, sjálvst um virki ella fyrirtøkan t.d. hevur skrivað á plastkortið ella í treytirnar, at upphæddin kann ikki verða goldin í reiðum peningi.

Ómaksgjaldi fyri útgjalding av virðinum á tænastru

Ánarin av tí elektroniska peninginum ella tænastru kann verða kravdur eftir ómaksgjaldi, um persónurin biður um at fáa útgjalding, áðrenn gildistíðin er runnin. Ómaksgjaldið skal tó vera avrátt frammanundan.

Tá ið gildistíðin er liðin og upp til eitt ár eftir tað, kann ánarin harafturímóti ikki verða kravdur eftir ómaksgjaldi fyri útgjalding – sama hvat ið stendur í avtaluni.

Ánarin kann ikki krevja at fáa goldið út virðið longur enn eitt ár eftir, at gildistíðin er liðin.

Vil váttanargevin kortini bjóða sær til at gera hetta, kann hann (vátanargevin) krevja ómaksgjald, er tað avrátt frammanundan.

Ómaksgjaldið skal í øllum førum samsvara við tær veruligu útreiðslurnar, ið standast av at fáa virðið útgjaldið.

Eru útreiðslurnar órimiliga høgar, má ómaksgjaldið tó ikki vera samsvarandi so høgt.